

Hos Jyllands-Posten får du skarpe meninger fra højre til venstre, fra høj til lav

JP debat – hvis du ikke kun vil bekræftes

Jyllands-Posten

Dette er en kronik skrevet af en ekstern kronikør. Jyllands-Posten skelner skarpt mellem journalistik og meningsstof. Vil du skrive en kronik? Læs hvordan her.

16.02.2020 KL. 16:30

Politikerne svigter handicappede igen og igen

Handicapområdet er kronisk underfinansieret, og kommunerne må foretage kreative krumspring for at få området til at hænge sammen. Besparelserne – og konsekvenserne af dem – er stærkt utilfredsstillende for de handicappede og deres pårørende. Skylden bærer Christiansborgpolitikkerne og KL.

Tegning: Rasmus Sand Høyer

GEM ARTIKEL

CLAUS THOMASBJERG

formand for forældrerådet for børn med handicap i Aarhus Kommune

Et nyt årti er begyndt. For mange er det anledningen til at foretage nogle ændringer i deres liv. Men der er mange mennesker og familier i Danmark, som er stærkt udfordret og ikke har mulighederne, ressourcerne og friheden til at skabe positive ændringer i deres tilværelse. Det gælder også for mennesker med handicap, hvis ønske og håb om forbedringer i deres tilværelse i høj grad er bundet op på hjælp fra det offentlige system.

Desværre gælder det om at råbe højt og være ressourcestærk for at have en bedre chance for at blive hørt og få hjælp.

Men på trods af mange flotte ord fra politikerne ser det nye årti umiddelbart ud til at ligne det gamle. Vi er gået ud af et årti med massive nedskæringer for mange mennesker med handicap og deres familier, som ikke har fået den hjælp, de har haft behov for.

Virkeligheden er, at mange mennesker med handicap bliver svigtet af kommunerne. Det gælder f.eks. voksne med handicap på bosteder, hvor personalenormeringer er under al kritik, hvilket bl.a. fører til øget vold og magtanvendelse. Et andet eksempel er den mangel på støtte, som alt for mange forældre til børn med handicap oplever. Det sker, på trods af at der er en klar lovgivning. En lovgivning, som kommunerne overtræder dagligt.

Det grundlæggende problem er, at handicapområdet er kronisk underfinansieret, fordi kommunerne ikke bliver kompenseret i forhold til udviklingen. Det er en udvikling, hvor der er en konstant stigning i andelen af mennesker med handicap, som tilmed lever længere (hvilket jo er positivt) og en stigning i komplekse handicaps (flere diagnoser for den enkelte).

Konsekvensen er, at kommunerne løbende har et merforbrug, hvor budgetterne ikke kan holdes. Det munder ud i gentagne sparerunder, hvor støtten fjernes og kvaliteten i tilbuddene gradvist forringes. Jeg har selv stået midt i det som tidligere formand for socialudvalget i Aarhus Kommune. Her gennemgik kommunen for ca. 10 år siden voldsomme nedskæringer. Det var en meget frustrerende oplevelse med en stor følelse af afmagt. Nu ruller besparelserne på ny, som det foregår i mange andre kommuner. Det er rent deja-vu.

Resultatet af de gentagne nedskæringer er, at udviklingen og livskvaliteten for mennesker med handicap og deres familier bliver forringet. Forældre bliver skilt, folk går ned med stress og kroniske belastningsreaktioner, bliver fyret og ender på overførselsindkomster. Dermed giver besparelser på handicapområdet øgede udgifter i andre kasser og har store menneskelige omkostninger.

Der er en stigende utilfredshed blandt forældre og mennesker med handicap. Det er kun helt naturligt, da de er dybt afhængige af hjælp fra det offentlige. Desværre gælder det om at råbe højt og være ressourcestærk for at have en bedre chance for at blive hørt og få hjælp. Her opruster flere og flere med at hyre private socialrådgivere. Og de forældre, som ikke har overskuddet, ender i ingenmandsland, hvor deres situation bliver mere og mere presset. Det er f.eks. folk, som ikke har overskud til at klage til ankestyrelsen over kommunens afslag på støtte.

I kommunerne presser de manglende økonomiske ressourcer ledelseslagene og de enkelte medarbejdere i kommunerne. De føler sig tvunget ud i vanvittige krumspring for at spare på støtten til mennesker med handicap. Det er eksempelvis handlinger, hvor handicappede får frataget eller forringet deres støtte uden nogen holdbar begrundelse, ligesom mange ikke får den rette støtte, når de kontakter kommunerne og søger om hjælp.

Et andet eksempel er, at forældre til børn med handicap ikke informeres om relevante støtteforanstaltninger, fordi det koster for kommunekassen. Samtidig oplever mange, at sagsbehandlerne ikke har helhedsperspektivet på familiernes og de handicappedes samlede ressourcer og udfordringer, og derfor mangler de også en helhedsorienteret tilgang til at løse disse udfordringer. I stedet plukkes enkelte paragraffer ud af serviceloven på en sådan måde, at juraaen ikke bliver en hjælp for de handicappede og deres familier, men et benspænd.

Ansvar for, hvorfor handicapområdet er stærkt vingeskudt, peger især én vej. Jeg anklager toppolitikkerne på Christiansborg og i Kommunerets Landsforening for ikke at leve op til deres ansvar. De har groft underprioriteret handicapområdet alt for længe. Uanfægtet af gentagne saglige oplysninger, argumenter og protester fra rigtig mange foreninger, Facebook-grupper, lokale netværk og fagfolk rundt omkring i landet har politikerne ikke for alvor forstået virkeligheden endnu.

LÆS OGSÅ

Kommuner hyrer konsulenter til at spare på handicappede

I 2019 blev handicapområdet sjoflet endnu engang. For hverken aftalen mellem KL og regeringen eller finansloven har på nogen måde bidraget til for alvor at styrke handicapområdet. Så forfalder nogle til at pege fingre ad kommunerne. Men det er for let at skyde skylden over på kommunerne, som har mange velfærdsforpligtigelser. Dog kan de politiske flertal og borgmestrene i byrådene i nogle tilfælde med rette kritiseres for deres prioriteringer af skattekroneerne.

Jeg ved, at der er flere politikere på Christiansborg og i kommunerne, der kæmper for handicapområdet. Jeg har også meget svært ved at forestille mig, at nogen politiker synes, det er helt okay med manglende og utilstrækkelige tilbud samt daglige lovbrud på handicapområdet.

For vi lever vel i et retssamfund og et velfærdssamfund, hvor de, som er mere eller mindre afhængige af fællesskabet, får den hjælp, de har behov for? Mennesker med handicap og deres familier er fuldstændig afhængige af, at de mest magtfulde politikere lokalt og især nationalt får øjnene op for de massive forringelser, mennesker med handicap har gennemlevet, og de massive udfordringer handicapområdet står overfor.

LÆS OGSÅ

Debat: Vi skal genoprette tilliden på handicapområdet

Så kære folketingspolitikere – især de ledende politikere: Nu har I chancen for at ændre den konstant negative udvikling på handicapområdet. Som I er bekendt med, begynder Folketinget her i februar et lovarbejde med den såkaldte budgetlov. En lov, der har fokus på, at kommunerne kompenseres, når der kommer flere borgere, som kræver velfærdsudvidelser. Men i valgkampen og i tiden herefter har statsministeren med flere udelukkende haft fokus på, at budgetloven skal gælde ældre- og det almene børneområde. Så er spørgsmålet, om det flertal, der til sin tid gennemfører loven, igen vil hænge mennesker med handicap og deres familier til tørre, eller om kommunerne endelig bliver kompenseret for udviklingen på handicapområdet.

Mette Frederiksen har udnævnt sig selv til børnenes statsminister. Spørgsmålet er, om hun også er de voksnehandicappedes statsminister? Og om det flertal, der til sin tid gennemfører loven, igen vil hænge mennesker med handicap og deres familier til tørre, eller om kommunerne endelig bliver kompenseret for udviklingen på handicapområdet.

LÆS OGSÅ

Kommuner vil vriste sig fri af etårig spændetrøje

Det er helt afgørende for økonomien på handicapområdet, at det kommer med i budgetloven. Så store snakken og de velmenende ord. Nu er det tid til at handle! Ellers vil de store handicapbesparelser ramme kommunerne igen og igen. Det er fint at afdække udfordringerne og lave strukturelle ændringer. Men alle med lidt kendskab til området ved, at det er de manglende økonomiske ressourcer, der for alvor forringes handicappedes og familiernes muligheder og levevilkår.

Vil du have meninger direkte i din indbakke? Tilmeld dig gratis og få de seneste indlæg fra Jyllands-Postens debatsektion én gang i døgnet – klik her, sæt flueben og indtast din mailadresse. Følg også JP Debat på Twitter

DEL ARTIKLEN

